

ר' שמעון

אין מוקצה.

שיטה 2:

בע"ח שמת – לא מוקצה.

שיטה 1:

בע"ח שמת – כן מוקצה.
אך בע"ח מסוכן שמת – לא מוקצה.

משנה. בהמה שמתה - לא יזיזנה ממקומה. ומעשה ושאלו את רבי טרפון עליה, ועל החלה שנטמאת, ונכנס לבית המדרש ושאל. ואמרו לו: לא יזיזם ממקומם.

גמרא. לימא תנן סתמא דלא כרבי שמעון, דתניא - רבי שמעון אומר: מחתכין את הדלועין לפני הבהמה, ואת הנבלה לפני הכלבים. רבי יהודה אומר: אם לא היתה נבלה מערב שבת - אסורה.

אפילו תימא רבי שמעון, מודה רבי שמעון בבעלי חיים שמתו, שאסורין.

הניחא למר בר אמימר משמיה דרבא, דאמר: מודה היה רבי שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין - שפיר.

אלא למר בריה דרב יוסף משמיה דרבא, דאמר: חלוק היה רבי שמעון אפילו בבעלי חיים שמתו שמוותרים, מאי איכא למימר?

תרגומה זעירי בבהמת קדשים.

דיקא נמי, דקתני: עליה ועל החלה שנטמאת. מה חלה - דקדישא, אף בהמה - דקדישא.

אלא טעמא - דקדישא, הא דחולין - שריא.

הניחא למר בריה דרב יוסף משמיה דרבא, דאמר חלוק היה רבי שמעון אף בבעלי חיים שמתו שמוותרין - שפיר.

אלא למר בר אמימר משמיה דרבא, דאמר: מודה היה רבי שמעון בבעלי חיים שמתו שאסורין, מאי איכא למימר?

הכא במאי עסקינן - במסוכנת, ודברי הכל.

שלב א (קושייה):

המשנה שסוברת שיש מוקצה

היא לא כר' שמעון שסובר שאין מוקצה.

שלב ב (תירוץ לפי שיטה 1):

המשנה שסוברת שיש מוקצה בע"ח שמתו יכולה להסתדר עם ר' שמעון לפי שיטה 1.

שלב ג (תירוץ לפי שיטה 2):

המשנה עוסקת בבהמת קדשים שמתה, ובזה גם ר' שמעון מודה שיש מוקצה.

שלב ד (תירוץ חדש לפי שיטה 1):

המשנה עוסקת בבהמת קדשים מסוכנת שמתה, ובזה גם ר' שמעון מודה שיש מוקצה. ואילו בהמת חולין מסוכנת שמתה – לא מוקצה.

דעת ר' שמעון בבעלי חיים שמתו

ר' יואל איכא רבינו ר' (אפיקי יס, א"ב ס"ו ט):

...ויורוח לן לפי זה להבין גם מחלוקת דאמוראי אליבא דר"ש בבע"ח שמתו אם מותרים (בביצה כז: ושבת מה:) דהלא נגד הסברא הוא לומר, דפליגי אם שייך בבע"ח יושב ומצפה מתי תמות ויאכילנה לכלבים, ואם כן במאי פליגי ומ"ט דמאן דשרי, ועי' בפמ"ג בא"א ס"י תק"א סק"ב:

אמנם למאי דביארנו לעיל אתא שפיר מאוד, דעיקר מחלוקת דהני אמוראי אליבא דר"ש הוא בעצם דין דהכנה אליבי', דלמ"ד דבבע"ח שמתו ס"ל לר"ש גם כן דאסורין, האי טעמא משום דגם לר"ש ס"ל דינא דהכנה, ומגו דאתקצאי ביה"ש, והא דמתיר בנר שהדליקו באותה שבת, משום דיושב ומצפה מתי תכבה נרו, ולא מחסרא הכנה כלל, ובע"כ הא דמתיר בנבלה שנתנבלה בשבת מיירי במסוכנת דוקא, דגם כן יושב ומצפה, ובבע"ח שמתו מודה דאסורין, כיון דלא שייך כלל יושב ומצפה, אבל אידך מ"ד, דגם בע"ח שמתו מותרין, ס"ל אליבי' דר"ש, דל"ל כלל מגו דאתקצאי ביה"ש, דלא בעי הכנה כלל, וממילא גם באין יושב ומצפה מותר אליבי':